

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Broj: S1 3 IŽ 038691 20 IŽ
Sarajevo, 12.11.2020. godine

Sud Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u apelacionom vijeću sastavljenom od sudija Srete Crnjaka predsjednika vijeća, Vesna Trifunović Dinke Bešliagić Čovrk kao članova vijeća, odlučujući o žalbi političke stranke Ujedinjena Srpska sa sjedištem u Banja Luci ul. Jovana Dučića broj 25 zastupana po predsjedniku Dr. Nenadu Stevandiću, izjavljenoj protiv odluke Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine broj: 05-01-07-5-1118/20 od 03.11.2020. godine o utvrđivanju odgovornosti za vođenje plaćene izborne kampanje prije službenog početka izborne kampanje, u nejavnoj sjednici održanoj dana 12.11.2020. godine, donio je

R J E Š E N J E

Žalba se odbija.

O b r a z l o Ź e n j e

Odlukom Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine broj i datum u uvodu, utvrđeno je da je politička stranka Ujedinjena Srpska (kod 01972) odgovorna što je Mile Aljetić kandidat ovog političkog subjekta, putem društvene mreže Facebook vodio plaćenu izbornu kampanju prije službenog početka izborne kampanje, za što je izečena novčana kazna u iznosu od 1.000,00 KM koja će se uplatiti u roku od 8 dana od pravosnažnosti odluke na račun Ministarstva finansija i trezora BiH.

Protiv ove odluke politička stranka je blagovremeno izjavila žalbu zbog povrede odredbi upravnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. Pobijana odluka je nezakonita jer je postupak pokrenut na osnovu nezakonite inicijative podnesne od neovlaštenog lica koja ne sadrži vrijeme povrede, ne sadrži zakonom propisano obrazloženje, nije je dokazana činjenica plaćanja oglašavanja kao bića ovog prekršaja, nit sadržaj oglašavanje predstavlja vođenje kampanje. Odluka je zasnovana na pogrešnoj primjeni člana 16.14 stav 3 Izbornog zakona jer prekršaj može počinuti isključivo politički subjekt, a kako nije dokazano da je žalitelj plaćao oglašavanje nisu ispunjeni elementi bića ovog prekršaja, niti se objektivna odgovornost Ujedinjene Srpske može izvesti iz subjektivne

odgovornosti kandidata Mile Alječića. Predlaže da se žalba uvaži, pobijana odluka poništi i sud sam riješi stvar ili da se odluka preinači i žalilac oslobodi od odgovornosti ili da se odluka poništi i predmet vrati na ponovno odlučivanje.

U odgovoru na žalbu, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine predložila je da Sud predmetnu žalbu odbije kao neosnovanu jer konkrenti postupak pokrenut po službenoj dužnosti, nakon stečenih saznanja, a odluka donesna nakon izjašnjenja političke stranke i kandidata i utvrđenja o vođenju plaćene kampanje prije službenog početka kampanje svih ovjerenih političkih subjekta.

Žalba nije osnovana.

Prema stanju u spisu predmeta, Centralna izborna komisija BiH je dana 12.10.2020. godine informisana je od Transparency International Bosne i Hercegovine da je kandidat Ujedinjene Srpske Mile Alječić vodio plaćenu izbornu kampanju plaćenu izbornu kampanju sa svog profila putem društvene mreže Facebook, te cijeneći ovu inicijativu, pokrenula postupak po službenoj dužnosti.

Nakon ocjene navoda iz izjašnjenja političkog subjekta Ujedinjene Srpske i njihovog kandidata Mile Alječića, te uvida u snimak sa ekrana sadržaja objavljenog na društvenoj mreži Facebook, Centralna izborna komisija je utvrdila činjenicu da je vođena plaćena izborne kampanje prije službenog početka izborne kampanje.

Na ovaj način utvrđene su sve činjenice relevantne za utvrđivanje odgovornosti političkog subjekta za kršenje Izbornog zakona, a odnose se na to da je objava na društvenoj mreži radnja usmjerena na upoznavanje birača sa programom i kandidatom, da je izvršena prije službenog početka kampanje i da se radi o sponzorisanju objavi, dakle, plaćenoj kampanji. Time je postupljeno suprotno članu 16.14 stav 3 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, pa je ožalbeno rješenje pravilnom primjenom navedne odredbe utvrdilo odgovornost političkog subjekta za kršenje zakonskih odredbi od strane njegovog kandidata i izreklo političkom subjektu novčanu kaznu primjenom člana 6.7 stav 1 tačka 1 i člana 19.9 stav 1 citiranog zakona.

Neosnovani su navodi žalbe da u konkrentom slučaju Centralna izborna komisija BiH nije postupala u okviru svojih nadležnosti, te da je postupala na osnovu nezakonite inicijative. Prema odredbi člana 6.7 Izbornog zakona (Sl. glasnik BiH br. 23/01 sa izmjenama) Centralna izborna komisija BiH nadležna je za izricanje sankcija nakon što uoči nepravilnosti odlučujući o prigovorima ili kada postupa po službenoj dužnosti, što daje ovlaštenje Centralnoj izbornoj komisiji BiH za postupanje i u konkntnom slučaju. Saznanja stečena iz informacije Transparency International Bosne i Hercegovine o povredi zakona, bili su osnov da primjenom člana 115 Zakona o upravnom sporu BiH (Sl. glasnik BiH br. 29/02 sa izmenama), Cik BiH pokrene postupak po službenoj dužnosti jer praćenje zakonitosti postupanja u izbornom procesu je od javnog interesa. Saznanja stečena iz inicijative Transparency International Bosne i Hercegovine bila su zakonit osnov za postupanje nadležnog organa po službenoj dužnosti, usljed čega je bez značaja činjenica da Transparency

International Bosne i Hercegovine nije ovlašten za podnošenje prigovora na postupanje političkih subjekta.

Uputstvo o rokovima i redosljedu izbornih aktivnosti na Lokalnim izborima 2020. godine koji će se održati u nedelju 15.11.2020. godine (Sl. glasnik BiH br. 25/20) u članu 2 tačka 7 reguliše izbornu kampanju i propisuje da će se plaćeno političko oglašavanje vršiti od 16.10.2020. godine. Dakle, službeni početak plaćene političke kampanje je striktno propisan i svako postupanje prije navedenog roka predstavlja povredu propisanih pravila. Bitno obilježje takvog postupanja je objavljivanje u elektronskim medijima prije zvanično određenog roka, a ne datum objavljivanja kako to neosnovano žalba ukazuje. Stoga izreka ožalbenog rješenja koja utvrđuje odgovornost žalitelja za vođenje kampanje kandidata prije službenog početka izborne kampanje je vremenski potpuno određena za utvrđenje povrede i odgovornosti. Tačan datum objave nije značajan jer je jedino relevantno da je to prije objave službenog početka plaćene kampanje, a što u konrentom slučaj žalba i ne osporava.

Centralna izborna komisija BiH je pravilno cijenila sadržaj objave Mila Aljetića kandidata žalitelja na njegovoj Facebook stranici kod izvođenja zaključka da predstavlja radnju koja prema odredbi člana 1.1a stav 6 Izbornog zakona ima obilježja izborne kampanje. Navedena objava ne predstavlja samo davanje informacije da je Mile Aljetic verifikovani kandidat, kako to neosnovano navodi žalitelj, nego sadrži upoznavanje javnosti sa činjenicama koje se odnose na programsko djelovanje u vezi sa kandidaturom.

Snimak ekrana koji prikazuje predmetnu stranicu sa društvene mreže koja pripada Mili Aljeticu, potvrđuje da se radi o sponzorisanjoj objavi, što istoj daje karakter plaćene kampanje. Naime, karakter plaćene kampanje nemaju samo objavljivanja koja su izvršena na osnovu uplate novčanih sredstava od strane oglašivača, nego i oglašavanje na stranicam ako su sponzorisane od trećih lica. Stoga ukazivanje žalbe da nije dokazana činjenica plaćanja nema značaja na zakonitost ožalbene odluke. Nadalje, kada se ima u vidu član 2 stav 1 tačka a), f) i g) Pravilnika o medijskom predstavljanju političkih subjekata (Sl. glasnik BiH br. 29/18) koji definiše karakter i period kampanje, određuje šta podrazumjeva političko i javno oglašavanje, zaključuje se da je bitno obilježje prekršaja političko oglašavanje prije službenog početka izborne kampanje, bez obzira da li je plaćeno ili ne.

Odredbe člana 16.14 stav 3 Izbornog zakona BiH zabranjuju vođenje plaćenje izborne kampanje putem medija ili bilo kojeg oblika plaćenog oglašavanja od dana raspisivanja izbora do dana službenog početka izborne kampanje. Ova zabrana odnosi se na sve političke subjekte iz člana 1.1a stav 1 Izbornog zakona BiH, ali se odnosi i na kandidate političkih stranaka. Za postupanje protivno citiranoj odredbi članom 19.9 stav 1 tačka s) citiranog zakona propisana je isključiva odgovornost političke partije. Stoga žalba Ujedinjene Srpske neosnovano ukazuje da nije odgovorna za postupanje njenih kandidata, jer je ratio legis propisane odgovornosti političke partije da disciplinije ponašanje svojih kandidata.

Prilikom odmjeravanja visine izrečene novčane kazne Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine cijenila je da je izrečena minimalna novčana kazna adekvatna učinjenom prekršaju i da će se njom ostvariti svrha kažnjavanja, na koji način su cijenjene sve okolnosti relevante za određivanje visine novčane kazne.

Obzirom na navedeno, po ocjeni ovog vijeća, pobijana Odluka Centralne izborne komisije BiH je pravilna i zakonita, a žalba neosnovana, pa je istu, primjenom odredaba člana 81 stav 1 Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 19/02, 88/07, 83/08 i 74/10), valjalo odbiti.

**PREDSJEDNIK VIJEĆA
S U D I J A
Sreto Crnjak**